

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti 2 — Din. do 100 vrst 250 Din, večji inzerati peti vrsta 4 — Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Tudi Vukičević ne bo uspel?

Velja Vukičević dobil mandat za obnovo koalicijske vlade — Doslej so na njegovi strani samo klerikalci — Muslimani gredo v koalicijsko samo pod pogojem, če pristanejo na to demokrati — Položaj še povsem nejasen

Dr. Perić vrnil mandat

— Beograd, 13. februarja. Kakor je bilo pričakovati, je radikalni klub včeraj na svoji popoldanski seji brez debate generalno odklonil vse zahtevne pogoje ostalih parlamentarnih skupin, ne da bi se sploh spuščal v pogajanja ter pozval mandatarja krone dr. Perića, da vrne mandat in predlaga kroni sestavo delavne koalicijske vlade po g. Vukičeviću kot predsedniku radikalnega kluba. Dr. Perić je o tem obvestil šefe ostalih parlamentarnih skupin ter odšel nato ob 6. zvečer v avdienco na dvor, kjer je ostal do pol 8. Takoj za njim je bil pozvan g. Vukičević, ki je nato novinarjem potrdil, da je dobil mandat za sestavo koalicijske vlade.

Izjava dr. Perića

Po povratku z dvora je dr. Perić sprejel novinarje in jim dal o svoji misli za sestavo koncentracijske vlade sledečo izjavo:

Včeraj popoldne sem dobil mandat za sestavo koncentracijske vlade, in sicer po nametu predsednika radikalnega kluba. V izvrševanju te naloge sem takoj stopil v stike s predstavniki parlamentarnih skupin in to z gg. Vukičevićem, Radićem, Davidovićem, dr. Korošcem in dr. Hrasnicom.

Po vseh teh razgovorih sem ugotovil, da vse te skupine v načelu sprejemajo koncentracijsko vlado. Pogoj, zahteva in želje raznih klubov pa so v takem nespojitosti, da je nemogoče priti do sporazuma. Mislim, da teh pogojev in zahtev ni treba podrobneje analizirati, ker so vam večinoma že znani. Po vseh teh naporih sem prišel do prepričanja, da bi bili nadaljnji razgovori in pogajanja brezpredmetni. Po današnji popoldanski seji radikalnega kluba sem sporočil ostalih skupin ter izjavil tudi njim to, kar sem izjavil že prej v radikalnem klubu, da bom vrnil mandat krone ter da bom vladarju ob enem svetoval, da se uvede akcija za sestavo delovne koalicijske vlade. Pri tej priliki sem ponovil svoj apel v radikalnem klubu, da naj tudi vsi predstavniki ostalih skupin v svojem delokrogu delajo na to, da pride do take vlade. V svoji večerni avdienci sem vrnil kroni mandat in svetoval, da poveri sestavo koalicijske vlade predsedniku najprejše parlamentarne skupine g. Vukičeviću. Vukičević je bil medtem že pozvan v dvor. To je vse, kar vam imam povedati.

Odklonitev radikalnega kluba političnih krogov ni presenetila. Vedelo se je namreč, da g. Vukičević z vsemi sredstvi pritiska na radikalni klub, da omenjeni uspeh dr. Perićeve misije in tako omogoči njemu, da pride ponovno na krmilo. G. Vukičević je včeraj ves dan konferiral s svojimi intimnejšimi prijatelji ter pozival k sebi posamezne radikalne poslance in jih prepričeval, da je za radikalno stranko sprejemljiva samo koalicijska vlada pod njegovim predstvom.

Vukičević dobil mandat za koalicijsko vlado

Ko se je zvečer z mandatom v žepu vrnil v avdienco v vladno predsedstvo, so ga tam že pričakovali njegovi najintimnejši prijatelji, med njimi Čeda Radović in dr. Korošec. Navzoč je bil tudi predsednik muslimanskega kluba dr. Hrasnica. Novinarjem je izjavil, da bo danes pričel s konzultacijami.

Slabi izgledi za obnovo koalicijske

Kakor se je že slišalo, je v okolici g. Vukičevića, računa g. Vukičević predvsem na obnovo stare koalicijske. Radikalni povdarjajo, da jim je poleg klerikalcev sigurna podpora muslimanom in Nemcem tako, da bi imeli brez demokratov 156 glasov. Upajo pa, da se jim bo posrečilo pridobiti vsaj par poslancev iz demokratskega kluba tako, da bi imeli v skupščini če tudi le samo večino par glasov. Kar se tiče demokratov, se izve, da demokrati ne mislijo vstopiti v vlado pod vodstvom g. Vukičevića. Ker je dr. Marinković, ki je bil glavni zagovornik sodelovanja z g. Vukičevićem, včeraj pismeno obvestil g. Davidovića, da se umakne iz političnega življenja in da zato njegova oseba ne pride v poštev pri no-

beni bodoči kombinaciji, je ta verzija še bolj pridobila na verjetnosti. V tem slučaju ni upati, da bi prišlo do obnove radikalno-demokratske koalicijske.

Vukičevići zato že vnaprej naglašajo, da niti ne računajo na posebno sigurno večino. Povdarjajo pa, da bi ta vlada sprejela samo proračun in zakonila inozemsko posojilo, na kar bi bila Narodna skupščina odgojena do avgusta, nato pa s kraljevim ukazom razpuščena ter za jesen razpisane nove volitve.

Vukičević se že pogaja

— Beograd, 13. februarja. G. Vukičević je danes zjutraj pričel razgovore s šefi poedinanih parlamentarnih skupin. Najprej se je sestel z dr. Korošcem, ki ga je posetil že ob 8. v vladnem predsedstvu. Ta sestanek je bil zgolj formalnega značaja, ker je znano, da je dr. Korošec že ves čas naglašal, da gredo klerikalci v vsako kombinacijo z radikali ter da je sploh g. Vukičević glava SLS.

Takoj nato je odšel g. Vukičević v radikalni poslanski klub, kjer se je vršila kratka seja, v kateri je g. Vukičević poslance v krajši izjavi obvestil, da je dobil mandat za sestavo koalicijske vlade ter da bo tekom današnjega dne stopil v stike s ostalimi parlamentarnimi skupinami. Ko so nekateri poslanci zahtevali, naj jim poda točnejše poročilo o svojem mandatu ter o stališču, ki ga namerava zastopati napram ostalim skupinam, je g. Vukičević to odklonil in sejo takoj zaključil.

Skrivnostna pot na Topčider

Vzbudilo pa je splošno pozornost, da g. Vukičević nato ni nadaljeval pogajanj, marveč se je po krajši konfidenčni s svojimi ožimi prijatelji v spremstvu poslancev Vujića in Trifunovića odpravil z avtomobilom na Topčider.

Demokracija ne gre v Vukičevićovo vlado

Med tem so se sestali v demokratskem klubu demokratski ministri razen dr. Marinkovića, ki je bolan ter so imeli dolgotrajno konferenco z g. Davidovićem, na kateri so razpravljali o nadaljnjem postopanju demokratskega kluba. G. Davidović jim je pri tej priliki obrazložil svoje stališče ter izrazil mnenje, da ne kaže, da bi demokratski klub podpiral Vukičevićovo vlado, ker smatra, da bi z obnovo Vukičevićevega režima postal položaj še težavnejši in bi se nasprotstva med vlado in opozicijo še bolj poostriila. Pri tej konferenci je odšel dr. Šumenković k dr. Marinkoviću, da ga obvesti o razvoju dogodkov, minister dr. Angielinović pa je odšel v vladno predsedstvo, kjer je pričakoval g. Vukičevića. Napram novinarjem so bili demokratski ministri zelo rezervirani in so odklonili vsako izjavo.

Ob pol 12. se je sestel k svoji seji izvršni odbor Demokratske unije, da določi smernice obeh demokratskih skupin pri predstojajočih pogajanjih z g. Vukičevićem. Seja ob 12.30 še traja. Kakor pa izve vaš poročevalec, je bilo v načelu sklenjeno, da bo tako demokratski klub kakor Kmečko-demokratska koalicijska odklonila sodelovanje v vladi pod predstvom g. Vukičevića. V političnih krogih se splošno sodi, da g. Vukičević ne bo uspel.

Prozoren maneuver z grožnjami

Vukičevići si seveda na vse načine prizadevajo, da bi osigurali sestavo delovne vlade. Razni radikalni prvaki so danes posetili demokratske poslance ter jim zatrjevali, da ima g. Vukičević zagotovljeno volilni mandat, če bi demokratski prepričali sestavo delovne vlade. Se vedno pa se govori o nekem iznadenju in zdi se, da je s tem v zvezi tudi Vukičevićev dopoldanski poset na Topčiderju. V političnih krogih pa nihče ne vzame teh groženj resno, marveč jih smatrajo vsi za prozoren maneuver, s katerim hoče g. Vukičević izsiliti uspeh svoje misije.

— Beograd, 13. februarja. Kakor se v opoldanskih urah izve, je g. Vukičević pozval g. Davidovića na sestanek za popoldne ob 16. Zatrjuje se, da je dr. Hrasnica na dopoldanskem sestanku g. Vukičeviću izjavil, da pristane v načelu na sodelovanje v njegovi vladi, toda le če bodo sodelovali tudi demokrati, ker smatra, da bi bila njegova vlada v nasprotju s slučajem dela nemogoča in bi pomenila le kratko odgoditev krize, ki jo je treba končno definitivno rešiti. Ta vest je vzbudila v političnih krogih tem večjo senzacijo, ker so vukičevići trdno računali na podporo muslimanov.

Vse je odvisno od demokratskega kluba

Politični krogi z največjo napetostjo pričakujejo nadaljni potek Vukičevićeve misije. Težišče situacije je sedaj v demokratskem klubu, ker je od njegovega sodelovanja odvisen uspeh ali neuspeh g. Vukičevića.

Vukičević v avdienci

— Beograd, 13. februarja. G. Vukičević se je vrnil s Topčiderja šele ob pol 13., na kar je takoj odšel na dvor, kjer se ob 14. še mudil. Po konferenci demokratskih ministrov z g. Davidovićem je odšel na dvor tudi dr. Kumanudi, g. Davidović pa se je takoj nato sestel z gg. Pribečevićem in Joco Jovanovićem, s katerima je razpravljal o nadaljnjih korakih. Po tej konferenci je izjavil g. Davidović novinarjem, da od g. Vukičevića še ni bil pozvan na razgovor.

Demokratski klub ostane enoten

Minister Grga Angielinović pa je novinarjem, ki so ga vprašali, kako stališče zavzemajo demokratski ministri in ali mislijo razcepiti demokratski klub, izjavil: Na razcep demokratskega kluba nikdo ne misli. Mi ostanemo enotni v vladi in v opoziciji. Na ljubo g. Vukičeviću pač ne bomo cepili svoje lastne stranke, da bi lahko ostali mor- da 14 dni v vladi.

STEPAN RADIĆ V ZAGREBU

Zagreb, 13. februarja. Gosp. Radić, ki je nameraval prvotno že danes ponoči odpotovati v Beograd, ostane še do jutri popoldne v Zagrebu.

OTVORITEV DRŽAVNIH BORZ DELA

— Zagreb, 13. februarja. V smislu odloka ministrstva za socialno politiko bodo v sredo zvečer v vsej državi na slovesen način otvorjene na novo urejene javne borze dela. Dosedanje državne borze dela se ukinejo. Ustanove pa se javne borze dela s posebnim upravnim odborom, v katerem bo zastopnik državne oblasti kot predsednik, nadalje po dva zastopnika oblastnega odbora, Delavske zbornice in Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

POINCARÉ V STRASSBURGU

— Strassburg, 13. februarja. Včeraj se je mudil tukaj ministriški predsednik Poincaré. Ko se je zvečer vračal na kolodvor, so skušali komunisti pod vodstvom poslance Kuebera prirediti proti njemu demonstracijo. Stevilno množico pa je to tako razjutilo, da je napadla komuniste in je policija poslance Kuebera komaj ubranila pred razjarjeno množico.

STRAHOVIT VIHAR NA MORJU

— Paris, 13. februarja. Na francoski rivjeri in v Sredozemskem morju je razsajal včeraj silen vihar. Pomorski promet je zelo ogrožen in mestoma popolnoma ustavljen. Ladje, ki so v lukah, so vožnjo prekinile, več ladij, ki jih je neurje zasačilo na odprtem morju, pa je brez sledu izgubilo. Tudi na kopnem je povzročilo neurje ogromno škodo. Posebno hudo so prizadeli mandljevi nasadi, ki so baš sedaj v cvetju. Na progi Paris-Avignon je bil promet za več ur ustavljen, ker je vihar podrl brzojavne droge in jih vrgel na tla. Tudi v Italiji je razsajal strahovit vihar in zatrjuje se, da se je več italijanskih ladij ponesrečilo.

Združena demokracija se ne boji volitev

Zanimiva izjava Svetozarja Pribečevića. — Če pride do novih volitev, nastopi demokracija z enotno listo. — Vukičeviću se ne bo posrečilo obnoviti koalicijske.

G. Pribečević je takoj po seji izvršnega odbora Demokratske unije sklical sejo poslanskega kluba KDK, na kateri je poročal o političnem položaju ter referiral o razgovorih z g. Davidovićem. Po tej seji je sprejel novinarje in jim odgovarjal na stavljena vprašanja:

— Kako stališče zavzema KDK napram misli g. Vukičevića glede sestave koalicijske vlade?

— Mi smo svoje stališče že jasno označili, ko je g. Vukičević imel mandat za sestavo koncentracijske vlade.

— Kako stališče pa bodo zavzeli demokrati?

— Oni imajo popolnoma proste roke. To pa seveda še ne pomeni, da bodo sedaj šli brez nas in proti nam. Oni so le svobodni v taktiki in metodah, sicer pa bomo tudi vnaprej postopali sporazumno.

— Kaj mislite, ali se bodo demokrati pogajali z g. Vukičevićem?

— Jasno je, da se z radikali tako dolgo ni mogoče resno pogajati, dokler so oni mnenja, da imajo monopol na državno oblast. Dokler oni zahtevajo vse važne resore, kakor je notranje ministrstvo, finance, predsednika vlade in predsednika Narodne skupščine zase, o tem ne more biti govora.

— Toda radikali so zelo močni, je pripomnil nek novinar.

— Kaj se jih prav močni? Mi smo močnejši od njih. Nas je izvolil narod po svoji svobodni volji, njih pa policija. Naj gredo radikali enkrat v opozicijo, pa bomo videli, koliko jih bo

ostalo. Mi se volitev prav nič ne bojimo. Nastopili bomo po vsej državi z enotno listo, in sami lahko izračunate, kakšen bo rezultat. Sicer tudi oni pravijo, da bodo postavili skupno listo z dr. Korošcem. Toda to bi bilo brez vsakega pomena, ker v Vojvodini, na Hrvatskem, Bosni in Dalmaciji ter v Srbiji klerikalcev sploh ni. Kar pa se tiče Slovenije, pa mislim, da dr. Korošec ni tako neumen, da bi pristal na tako listo, ker bi s tem izgubil še več, kakor pa bo že sicer.

— Kaj pa muslimani? Ali bodo tudi oni šli s skupno Vukičevićovo listo?

— O tem zelo dvomim, ker sem prepričan, da bi bosanski muslimani nikdar ne glasovali za radikale.

— Kako se bo razvijala situacija?

— Tega vam ne morem povedati, ker nisem prorok.

— G. Vukičević pravi, da je to zadnji poskus za sestavo delovne vlade.

— G. Vukičević govori brez pooblastila in mislim, da ga bodo dogodki sami demantirali, ker se bodo razvijali brez njega in preko njega.

— Torej vi ne verjamete, da bi g. Vukičević uspel?

— Seveda ne. Demokrati ne morejo z njim, mi pa nečemo.

— Ali bodo demokratski ministri razcepili klub?

— Tega zaradi g. Vukičevića ne bodo storili in to tem manj, ker lahko z nami gredo kot cela stranka v vlado. Sicer bomo pa morda že danes videli, kaj bo.

Angleški tisk o naši vladni krizi

— London, 13. februarja. »Temps« razpravlja položaju na Balkanu ter poudarja, da je Balkan prenehal biti torišče mednarodnih konfliktov. Vse balkanske države posvečajo glavno pažnjo notranjim reformam. Na čelu vseh stoji Jugoslavija kot največja in najmočnejša balkanska država, ki beleži tudi najlepši razvoj. Kriza vlade, ki vlada že cel teden, se v marsičem razlikuje od dosedanjih težkih vladnih kriz. Pred vsem je treba poudariti, naglašava »Temps«, da dokazuje baš razvoj sedanje vladne krize, da je v Jugoslaviji boj za edinstveno državo in narodno edinstvo končan in da so s tem izginili tudi vsi plemenski boji, ki so doslej najbolj ovirali normalni razvoj te države. To je pri tej krizi najbolj značilno dejstvo, ki daje obenem tudi garancije za to, da se je Jugoslavija konsolidirala in da je njena bodočnost v vsakem oziru zasigurana.

Iz ljubljanske kronike

Zopet samomorilni kandidat! — Prenočišče v čebelnjaku. — Med veselico okraden.

Anton Sojer je 20letni krepak mladenič. Do zadnjega je bil kot delavec zaposlen pri petrolejski trrdki Loran. Sojer stanuje v Mostah. Zaljubljen je v dekle Štefko Kopačevico, ki stanuje v skromni baraki zadaj za Mladinskim domom na Kodeljevem. Štefka mu je pred meseci porodila nezakonskega sinčka Tončka. Včeraj je Sojer, ki je že nekaj dni brez posla, prišel k Štefki. Sinček je umiral. To je moža močno potrl in začel je jokati. Danes zjutraj je prišel zopet k Štefki. Bilo je okoli 11. popoldne. Ko je videl, da mu je mali Tonček umrl, je potegnil iz žepa steklenico, v kateri je bil slabo razredčen likol. Vprilo ljubice in pred mrtvaškim odrom sinčka je Sojer izpil likol. Zgrudil se je takoj nezavesten na tla in začel močno hropeti. Štefka je hitela na policijo ter prosila pomoči. Rešilni avto je Sojerja odpeljal v bolnico, kjer so mu nudili prvo zdravniško pomoč ter mu izprali želodec.

Anton Sojer je zapustil z okorno roko pisano in slabo čitljivo pismo, v katerem pravi: — Ne morem prenesti izgube ljubljene otroka. Prosim, dajte mi v krsto otrokovo sliko.

V bolnici upajo, da ga ohranijo pri življenju. Letošnje leto se je začelo v znamenju samomorov. Doslej beleži kronika že 9 samomorov in 5 poskušanih samomorov.

Tam na severni periferiji mesta proti Klečam gospodari stari Jože, ki je original in čudak, obenem pa ljubitelj žen. Jože Suhac rad prenočuje nesrečna dekleta, ki se klatijo brez kruha, streme in morale okrog po mestu in katerim je povratek v mesto sploh prepovedan. Dekleta se k njemu zatekajo in pri njem prenočujejo. Jože jim da kako jedajo. Lepša in prikupljiva dekleta prenočuje v hi-

ši, druga pa napodi kar v čebelnjak in svinjak. Danes zjutraj je policija z detektivni priredila na periferiji racijo. — Posetili so seveda tudi samotni Jožetov hram. — Tam je bil prav dober uspeh. V sobi pri gosposdarju so dobili krepko, a delamžno 20-letno Malko, v čebelnjaku 18letno Julko, a v svinjaku na slami težko bolno Jerco. Dekleta so na policiji kratko naslikale svoj bedni položaj in vse ozadje težke socialne bede. Vse tri so pred dnevi zapustile zapore okrajnega sodišča, kjer so prestale večletne zapore zaradi vlačuganja. Tožile so, da ne morejo dobiti službe v mestu, ker jih že vsi dobro poznajo.

— Zakaj pa ne greste na deželo? Tam prav lahko dobite primerno službo, ko ste drugače vse tako močne in krepke, je pripomnil nekdo.

— To pa že ne! Kmečko delo nam smrdi. Na deželi je le poletni fletno!

Pohvalile pa so Jožeta Suhca, da je dober in usmiljen mož, ker jim da skromno prenočišče in tudi hrano.

Akademik B. P. je v soboto odšel na pustno zabavo, ki se je vršila v gostilni pri Keršiču v Spodnji Šiški. Vrhni suknič je obesil na obešalnik ter nato prisedel k mizi. Pomotoma pa je pustil v sukničju denarnico. Ko je pozneje hotel plačati, je ves presenečen zapazil, da mu je nekdo iz notranjega žepa izmaknil denarnico, v kateri je imel 1130 Din gotovine in legitimacijo ljubljanske univerze, kakor tudi druge listine. Tat je neznan in so vsi sledovi za njim zabrisani. Drzni žepar naj bo vsaj toliko kavalir, da vrne akademiku njegove listine in legitimacijo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0 — 22.93, Berlin 13.565 — 13.595 (13.58), Budimpešta 0 do 9.9508, Curih 10935 — 10965 (1095), Dunaj 800.27 — 803.27 (800.0177), London 277.12 do 277.92 (277.52), Newyork 56.8 — 57 (56.9), Pariz 227.77 — 224.77 (223.77), Praga 168.4 do 169.2 (168.8), Trst 300.45 — 302.45 (301.25, 3101.55).

Efekt: Celjska 164 denar, Ljubljanska kreditna 135 — 135 (135), Vevče 140 denar, Kreditni zavod 160 denar, Strojne 70 blago, Kr. ind. dr. 350 blago, Ruše 265 — 270.

Lesni trg: Tendence nespremenjena. Zaključena 1 vagon desk, smreka, jelka, 24 mm, III., fco vagon meja po 400.

Deželni pridelki: Tendence za žito čvrsta. Cene pšenice so se ponovno dvignile. Zaključeno je bilo 6 vagonov pšenice.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 801.27, Berlin 301.44 London 277.52, Newyork 56.90, Pariz 223.70, Praga 168.80, Curih 10.95.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.135, Dunaj 73.12, Berlin 123.95, Milan 27.52, London 25.335, Newyork 519.90, Pariz 20.34.

Petr Soljurg:

Boljševiški vohun

Roman

I. V palači bankirja Samuela Kingheada se je zbrala številna družba najznamenitejših in najpopularnejših mož mesta Denvera, da bi bankir ni povabil na čajanko niti virtuozu, niti plesalke svetovnega slovesa.

Edina privlačnost je bilo ime: Ibrahim Mordet, doktor okultnih ved, in obluba, da bo delal zagonetne tujec ne le poizkuse, marveč tudi dokaze z medijem, ki da bo gledal na njegovo povelje enako jasno v bodočnost kakor v preteklost.

Ime dr. Ibrahima Mordeta ni bilo v mestu neznano, da si nihče ni mogel pohvaliti, da bi bil zagonetnega tujca kdaj videl.

Dr. Ibrahim Mordet je bival že tri mesece v najlepšem denverskem hotelu, kjer je najel zase in za svojo služnjo celo nadstropje. Toda posetov nikoli ni sprejemal in če je sploh kdaj zapustil hotel, se je zgodilo to samo ponoči. Podnevi je zelo redko zapuščal hotel in še to vedno preoblečen tako, da bi ga nihče ne mogel spoznati.

In vendar je vedelo za njegovo bivanje v hotelu vse mesto, kajti novine so priobčevale o njem obširna poročila. Od kod so izvirala ta poročila, niso vedela niti uredništva. Ugotovili so samo, da so se našla ta poročila v uredniških nabiralnikih. In ker so bila zanimiva, so jih uredništva rade volje priobčevala.

Iz teh poročil so prebivalci Denvera zvedeli, da je dr. Ibrahim Mordet sicer Indijec, da pa ne more utajiti francoskega rodu, kar je dokazoval že njegov priimek.

Francoski praded se je vrnil po čudnem naključju usode v rodbino indijskega radže in sicer že v osemnajstem stoletju. Izginil je v nji kakor kapljica rose v travo, toda med številnimi imeni odlične rodbine je zapustil tudi svoj priimek.

Ime Ibrahim dokazuje, kako neverjetno se je razširila Mohamedova vera v deželi, kjer bi morala vladati nad dušami pravovernih samo Brahma in Budha.

Dr. Ibrahim Mordet je zelo bogat. Potuje po vsem svetu samo iz ljubezni do znanosti, ne pa iz radovednosti. Rad bi spoznal, katera človeška rasa, odnosedno kateri narod je posebno bogat na medijih. Po dobljenih izkušnjah napiše za vse človeštvo zanimivo delo, v katerem dokaže, katera rasa ali kateri narod je izvoljen za okultno vedo in ima v tem pogledu prvenstvo, kajti znano je, da bo posega okultna veda sčasoma na vsa polja znanosti in kulturnega napredka.

Kdor ni čital novin, je zvedel vse to iz brošure, ki so jo metali v tolilkih izvodih po ulicah in parkih, da v mestu skoraj ni bilo človeka, ki bi je ne imel. Ni torej čuda, da so vsi, ki so bili povabljeni v Ave 48-50, hoteli v palačo bankirja Kingheada, da vidijo zagonetnega in zanimivega tujca.

Na čajanko so prihiteli ne le bankirji in novinarji, ne le pisatelji in upodabljači umetniki, marveč so prišli tudi predstavniki znanosti, ki so oborožili svoje kratkovidne oči z velikimi drob-

negledi, da bi si mogli dobro ogledati pustolovca. Bili so namreč prepričani, da zasačijo in razkrinkajo sleparja, da si ga množice povzdigovale med oblake kot najznamenitejšega indijskega fakirja.

Vsi so pričakovali, da bo dr. Ibrahim Mordet za svoje šarlatanske poizkuse uredil in opremil sobo tako, kakor delajo drugi šarlatani. Toda zmotili so se. Zlasti dame so bile nezadovoljne in razočarane, ko se je pojavil na prostem malem podiju, pokritem s perzijskimi preprogami suh, lepo raščen mož štiridesetih let v salonski obleki.

Dr. Ibrahim Mordet se je predstavil sam. Prosil je odlično družbo, naj potrpi pol ure, da bi mogel teoretično pojasniti dokaz, ki ga doprinese po predavanju v praksi.

Prošnje ni bilo mogoče odkloniti. Dr. Mordet je prosil tako skromno in se smehljaj tako prijazno, da so mu celo dame oprostile salonsko zunanost. Po kratkem premikanju stolov, po prerivanju, šepetanju, smehljajih in poklonih je družba zasedla stole v polkrogu pred podijem.

Dr. Mordet je govoril dobro angleško, toda že po prvih besedah je bilo vsem jasno, da je njegova materinščina mehkejša nego angleščina. Njegov obraz, zagorel in podolgovat, je spominjal na obraze prorokov starega testamenta, samo da je nosil črne brke, črno brado in dolge črne lase, počesane gladko nazaj tako, da so tvorili samo za ušesi bujne kodre. Le obrvi in oči so pričale, da je bila rodbina indijskih radž v stikih z azijskim vzhodom.

Dr. Ibrahim Mordet je govoril uvodoma splošno o okultnih vedah. Mimogrede je omenil v Evropi in Ameriki dosežene uspehe in da si skušal očitno priznavati resno prizadevanje evropskih in ameriških učenjakov, vendar je družba opazila njegovo ironijo in zaničevanje. Šele ko je prešel na jedro problema in začel govoriti o indijski vedi, ki jo goje že tisočletja po mračnih dvoranih indijskih hramov in samostanov, so mu začele oči kakor dragulji in njegovo predavanje je postalo namah oduševljeno, očarljivo.

Dr. Ibrahim Mordet je dosegel vrhunec in vzbudil radovednost poslušalcev s trditvijo, da spravi medij samo s kretmjo roke v stanje, v katerem se obe duši ne le spoji, temveč tudi izenači, seveda pod pogojem, da najde med poslušalci primeren objekt svojega poizkusa.

Da ne bom več dolgočasil slavne občinstva s teorijo, preidem raje takoj k dokazu. V polkrogu vidim lepe in duhovite dame. Dovolite, gospoda, da stopim med vas z iztegnjenimi rokami. Medij se izda sam in sam se spoji z duhom krasne kreolke, francoske cesarice Jozefine. — je dejal dr. Mordet skoraj proseče.

Dasi so ostali poslušalci mirni in dasi ni nihče odgovoril na to željo, je stopil dr. Mordet s podija. Dvignil je roke, kakor bi hotel blagosloviti odlično družbo, in stopil je počasi v polkrogu pred gosti. Pri tem je upiral svoj srepi pogled damam naravnost v oči.

Prišel je do gospodinjice, bujne tridesetletne lepote. Zamajal se je in stoji na eni nogi je dvignil počasi drugo nogo, da stopi naprej. Gospodinja je ponosno in samozavestno vzdrla njegov srepi pogled, nakar je stopil dr. Mordet k mladi stasiti dami, sedeči na levi strani gospodinjice.

Začel se je obupen klic: »Žoržek, umiram... in gospodična Luisa Kingheadova, bankirjeva hčerka, se je onesvestila.

Medij, izborni medij! — je vzkliknil dr. Ibrahim Mordet navdušeno. Toda v istem hipu je že stal za stolom onesveščene devojke mlad gospod z obličjem razjarjenega arhangela, ki je objel onesveščeno mladenko in zakričal srdito:

— Proč, brezvestni pustolovec. Ubi-li ste angela!

V dvorani je nastala nepopisna zmešnjava. Vsi so planili pokonci. Vsi so bili presenečeni in gnetli so se okrog skupine dr. Mordeta, gospodinjice, onesveščene devojke in razjarjenega mladeniča.

Toda gospodinja se je znala dobro obvladati. Srdito je pogledala mladeniča in vzkliknila:

— Pojdite v svojo sobo, Žorž! Vaše vedenje je skrajno nedostojno. Kdo je vas klical?

Gospodar, star, dostojanstven gospod, je prijel Žorža za ramo in mu dejal osorno:

— Pojdite, gospod. Moja stvar je skrbeti za dekleta.

Mladenič se je ozrl srdito na dr. Mordeta, češ, se bova že še videla. Nato je prepustil onesveščeno mladenko staremu gospodu in naglo odšel.

Dr. Pratt, bankirjev domači zdravnik, se je naglil nad dekleta in ji nastavljal uho na prsa. Potem je odredil, naj jo takoj odnese v njeno sobo.

Ko je dr. Pratt odhajal za služnjo, ki je nesla Luisa Kingheadovo iz dvorane, si je naenkrat premislil ter se vrnil k dr. Mordetu, ki je še vedno stal sredi dvorane kot zmagovalček in se zaničljivo smehljaj.

Dr. Pratt je stopil k njemu in mu zašepetal na uho:

— Varujte se, gospod! —

— Zakaj? — je vprašal dr. Mordet zaničljivo. — Mar zato, ker je miss Luisa tako sijajen medij, da bi takoj potrdila vse, kar sem teoretično razlagal?

— Ne verjamem vam niti besedice, — je odgovoril dr. Pratt, — in če miss Luisa ne bo kmalu zdrava, gorje vam!

Dr. Pratt je bil očitno razjarjen in zato je obrnil dr. Mordetu hrbet in odšel, da nudi onesveščeni Luisi prvo zdravniško pomoč.

II.

Dr. Pratt je bil v bankirjevem domu zelo priljubljen. Bil je prej domači prijatelj in svetovalec nego zdravnik. Kajti bil je sošolec ustanovitelja banke, Samuelovega očeta. In ker sta bila stara sošolca tudi stara prijatelja, je lahko prihajal dr. Pratt v Kingheadovo palačo če treba tudi trikrat na dan. Poznal je vse in tudi njega so poznali vsi od vratarja do šefa. In vsi so ga imeli radi. Zato so bili dr. Prattu znani v palači tudi vsi saloni, sobe, predsobe, hodniki in stopnišča, kakor v lastni hiši. Ni vprašal bankirja, niti njegove mlade žene, če sme naravnost v Luisino sobo. Odredil je kar sam, naj odnese onesveščeno bankirjevo hčerko v njeno sobo in odšel je za njo.

V predsobi je našel na mladeniča, ki je prvi priskočil, da prestreže omedlevalačjo Luiso. Tu je bila tudi sobarica Betsy, dekle dvajsetih let. Gotovo sta oba čakala, da pride zdravnik, kajti čim se je pojavil na pragu, sta mu hitela naproti.

— Pomagajte, dragi doktor, za božjo voljo vas prosim, pomagajte! Luisa se še ni zavedla! — je vzkliknil mladenič in sklenil roke.

— To je dobro premišljen umor, gospod doktor! — je zatrijevala Betsy. — Oh, saj vem, prav dobro vem, da jo je nalašč umoril! Rešite drago miss, rešite jo!

Dr. Pratt se je ozrl radovedno na Betsy in dejal mirno, toda odločno:

— Gospod Žorž, zapovedujem vam, da takoj odidete. Razumite me, da vam zapovedujem kot zdravnik. Prosim vas kot prijatelji, pojdite, pojdite! Čez eno uro smete zopet priti. A vi, draga Betsy, molčite! Razumete, zakaj zahtevam, da morate molčati? Molčati morate zato, ker se bojite za miss Luiso in ker jo ljubite!

Dr. Pratt je stopil v dekličino spalnico, kjer je našel samo še bivšo Luisino dobo. Druge pomočnice tudi ni potreboval.

„Dekliške katakombe“ v Leningradu

Čudna socijalna politika sovjetskega upravitelja

Leningrajska »Večernja Krasnaja Gaset« poroča v zvezi z novimi odkritji zlorabe uradnega poslovanja o groznih razmerah v nekem zavodu za dekleta v Dukovskaji ulici. Upravitelj zavoda je bil neki Jakovlev, ki se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Zavod je v prvi vrsti namenjen kot zavetišče brezposelnih deklet. Vanj pa so prihajali tudi zločinci in drugi sumljivi moški, ki so uprizarjali pretepe in vsakovrstne nemire. To početje je postajalo s časom tako strašno, da se ni moglo več prikriti. Dekleta so zaprosila novinarje, naj obiščejo zavod, in posledica je bila, da so časopisi pričeli pisati o »dekliških katakombah«. Ko je upravitelj Jakovlev čital ta poročila, se je popraskal za ušesi in uradno poročal, da je vse v redu. In res! Časopisi so morali ovesti, da je vse, kar je bilo zapisano, izmišljeno!

Pred par dnevi pa so zastopniki osrednjega odbora »Komsomol« (komunistični mladinski pokret) presenetili zavod z nenapovedanim obiskom. Funkcionarji so morali ugotoviti, da so v zavodu pobite vse hiše in polomljene vse postelje. Povsod so našli cele kopice smeti. Na postelji je ležala dvajsetletna Ana Ivanovna, pokrita s cunjami. Tri mesece je že ležala v smrdu in umirala. Na drugi ozki železni postelji je

našla komisija tri speče dekleta, popolnoma oblečena. Izjavila so, da so hotela imeti mir vsaj za pol ure! Po vseh sobah ni našla komisija niti ene svetilke.

V prostorih upravitelja Jakovljeva pa so dobili največjo udobnost. Električno luč, lepo opravo, velika ogledala. Po stenah je viselo več Ljeningrskih slik. Na vprašanja komisije je odgovarjal Jakovlev, da gre samo za »objektivne življenske pogoje«. Komisija naj se ne čudi razmeram v zavodu, ampak naj pomisli, da pridejo pač boljše časi. Kljub tem in podobnim izjavam je moral Jakovlev zamenjati svoje udobno stanovanje z jetniško celico.

Italijanska justica o svetih pravicah množitve porodov

Pašizem je še vse premalo. To se pravi — za parado jih ima vojvoda Mussolini zasukat dovolj. Toda on gleda v bodočnost in ga navdaja ljubeča skrb za bodočo črnosrajna pokolenja. Italija bo potrebovala hektarje človeških žrtev za osvoboditev zemeljske oble. In vprilo te njene velezdolovinske misije ne more biti govora o strašni preobljudenosti, ki fašistični državni upravi mimogrede povzroča nekaj skrbi, prebivalstvu pa pomanjkanje.

Pred par dnevi je bil uveljavljen novi italijanski kazenski zakonik, ki z drakonimi kaznimi zabranjuje reklamo in prodajanje sredstev za preprečevanje porodov. Se veči! Italijanska justica zna utemeljevati svoje sodbe glede zakonskega življenja tudi tam, kjer za kakršnokoli omejevanje porodov nima paraagrafa.

Pred nekim sodiščem v Rimu je mlada dama vložila tožbo za ločitev zakona, ker da mož ne mara otrok in lo nagovarja k preprečevanju porodov. To smatra mlada dama za grobo želitev — in sodišče ji je pritrilo ter razdrla njeno zakonsko zvezo s takim neotesancem.

Svoj sklep utemeljuje sodišče takole: Narava je v žensko dušo globoko razdrla nagon po materinstvu. In za naravo nikakor ne sme zastajati fašistično sodišče. Kazenski zakon zabranjuje sredstva za preprečevanje porodov. Intimni odnosni zakonci pa s tem dobivajo povsem novo etično in pravno podlago. Namenoma povzročeno neplodnost, ki krši ne samo naravni red temveč tudi sveto pravico žene in javni interes, mora italijanski sodnik smatrati za dejanje, ki nasprotuje pravni zavesti države.

Italijanski zakonskim parom torej odsele pripada sveta dolžnost, da dobavljajo čim številnejši naraščaj za fašistično milico. Tu ne more biti izgovora! Pašizem potrebuje rekrute in v ta namen kuje sofinice o nekakih svetih pravicah, ki jih drugod, kjer bi bile na mestu, ne pozna in ne pripozna. Toda marsikateri italijanski mož utegne obrniti medaljo: branil se bo novih porodov in — če pojde tako po sreči, kakor v navedenem primeru — dosegel ločitev zakona.

Prvo svetovno nagrado

in ogromen uspeh po vsem svetu in tudi v Ljubljani ima edinstveni vefilem

OB ZORI

ki je velepesem dveh ljubečih, trpečih in nerazdružljivih bitij.

MOŽ: GEORG O'BRIEN
ŽENA: JANET GAYNOR

Danes samo dve predstavi tega bajno lepega umotvora
ob: 4. in pol 6. uri.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124.

Iščemo za takojšen nastop in stalno službo korespondentinjo

perfektno v slovenskem, nemškem ter po možnosti srbo-hrvaškem jeziku. Obširne ponudbe s sliko je poslati na STOCK COGNAC MEDICINAL d. d. SLAV. POZEGA.

LIPSKI POMLADNI VELESEJEM 1928

Splošni velesejem 4.—10. marca
Tekstilni, čevljarški in usnjarski velesejem 4.—7. marca
Tehnični in stavbeni velesejem 4.—14. marca
Prvi mednarodni velesejem avtomobilov 4.—14. marca

NAJUGODNEJSI KUPČIJSKI TRG IN NAJVEČJI VELESEJEM V EVROPI

Znane vzorne cene, brošurčni vizum. — Pojasnila daje:

CASTNO ZASTOPSTVO
STEGU - LJUBLJANA
GLEDAlišKA ULICA 8

Najboljši koksi

CEBIN, LJUBLJANA, WOLROVA ULICA 1/II. 130

Svilene klobuke

in slamičke v popravilo ter preoblikovanje za dame in gospe sprejema modni salon — Stuchly-Maške, Ljubljana, Zidovska ulica 3. 246

Stanovanje dveh sob

kuhinje ter pritlikin iše uradniška družina za takoj ali s 1. majem. — Ponudbe pod »Mir/250« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Objava.

Uprava državnih monopolov razpisuje prvo ponudbeno dražbo za nabavo raznih požarnih orodij in ročnih gasilnih aparatov za potrebe raznih monopolskih ustanov.

Dražba bo dne 16. marca 1928. v pisarni gosp. upravnika državnih monopolov ob 11. dopoldne.

Vsak dražitelj mora v depozitni blagajnici uprave državnih monopolov najkasneje do 10. dopoldne dražbenega dne položiti varščino, ki znaša za državljane SHS 5%, za tujce pa 10% ponudene vsote.

Pogoji in nastančnejša pojasnila se dobe v pisarni industrijskega oddelka vsak dan od 9.—12. dopoldne.

Iz pisarne industrijskega oddelka uprave državnih monopolov I. M. Br. 13.728 od 10. febr. 1928.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTOTIPIJE, IZDELUJE PO PREDLOŽENIH RISSAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJSO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TRGOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 23

Trboveljski premog, drva.

POGACNIK, Ljubljana, Bohoričeva ulica 5. — Telefon 2059 230

Kontoristinja

z dveletno prakso, zmorna stenografije in strojepisa ter vseh pisarniških del — išče službo. — Dopisi pod »Vestna 244« na upravo »Sl. Naroda«.

Opremljeno sobo

z električno razsvetljavo in posebnim vzhodom, v bližini Poljanske ceste — oddam. — Ponudbe pod »Zračna/242« na upravo »Slov. Naroda«.

Baker

Kupimo večjo množino starega bakra. — Ponudbe z označbo količine in cene pod »Kotlar 255« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Ekonom

z večletno prakso, zmogen slovenskega in nemškega jezika ter več vseh pisarniških del — išče službo v Ljubljani. — Ponudbe pod »Ekonom/235« na upravo »Slov. Naroda«.

Ni zdravja brez dobre prebave!

Ali čutite pritisk in napetost v želodcu po jedi, kislo okus v ustih? Ali trpite na zaprtosti, omotičnosti in pomanjkanju spanja? Ali Vas muči glavobol, bolečine v želodcu in dimljah? Ali imate izpuščaje, mozolje, natele zaradi slabe prebave? — Pripravite se tudi Vi, da preizkusite zdravilna specialiteta »FIGOL« — eliksir ureja prebavo in Vam vrača zdravje »FIGOL« se dobiva po vseh lekarnah izdeluje ga pa in razpolnija po pošti s povzetjem z navodilom vred lekarna dr. Z. SEMELIČ, Dubrovnik 2

Izvirni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami 245 Din. Ena steklenica z otopom in poštino 40.— Din.